

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Qvatvor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conuersione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

12. Duo illic bapt. eorum alter sanitatem recup.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

quod ad Nanchinensem Regiam accedit proprius, utpote ad aquilonem sita. Huie reliquæ omnes de magnificencia concedunt ædificiorum ex quadrato, & candido lapide, cum ex ligno tantum picturato constet omnis aliarum materiatio, accedit quod Sinis venerias exhibet, iæcque amœno in lacu, aquarum dulcium interlapsu vicos, & compita perlabente; inde tridui spatio gratissimum iuxta & quæstuosum iter nauigantibus sternente per alueum seculis præstructum lapidibus, & ripas arboribus consitas: urbis tamen decus haud paulo illustrius, quod inganiorum progignat florem, maximè urisperitorum, & Magistratum qui magno numero ferè in omnes Provincias mittuntur. Degebatur illic bonus senex Lincitani patens, curas iam publicas percasus, & secessu gaudens, qui de Ruggerio ut primum cognovit habere illum hospitem voluit, cum Almēida socio, & interprete illorum, patum ad hoc munus idoneo. Egere apud illum menses quinque in tenis muæo, (quam studiorum domum vocant) ubi Ruggerius mediocriter lingam callens, frequentabatur assidua Literatorum consuetudine, quorum & auribus, & propensissima comprobatione, Christianæ legis effata concipi adueriens, hinc sibi aureas augurabatur messes, & lat fundia numerosæ Christianitatis, si semel supremis auctoritatibus suam illuc firmasset stationem; cui tamen firmandæ nihil ita obfuit, ut desiderium præsenti vastius, sed præcoci opportunitate. Fuit quidem operis pretium, quod suam hospitem Lincitani patrem facio fonte lustrauit; vita, ut Ethnicus, inculpatæ, & iis prædictum moribus qui sanctitatem Sinarum conficiunt, expugnauit hominem Catechismi cerebra, & distincte percepta lectio; accenditque tam pia expectandi Baptismi impatientia, ut non potuerit trimestri viterius differri. Dies erat Christo resurgentis sacer, spectatores multi, prodit optimus senex candorem animi quem optabat, veste candida præferens, inter medios genustus, iisque religiosi affectus inditiis, ea ruerentia & demissione sacris abluitur, ut crumpentes Ruggerio lachrimæ interpellarent solennes ritus: paucos præter hunc pueros morti vicinos baptizauit, & oblatum sibi à patre nobilem febri tabida laborantem, forte magis ut inde corporis, quam animæ referret sanitatem; certè iuvenis verunque retulit. Sed hic affines Lincitani fundente se clarius Ruggerij nomine, & Literatorum crescente ad illum frequentia territi, verius quo ne quod pronum erat vel Pechinum, vel ad inspectorem Provincie quem proximè operiebantur, delata re, & exaggerata, infortunij aliquid Lincitano crearent, condicunt inter se Ruggerium honeste inde amouere, ac ne aut hospitem valde omnibus earum, vel effectos ad eum Literatos offendenter; configunt literas quibus de Riccij, & Sandis gravi periculo monebantur, nec dubitabant Ruggerium ad opem accusatum, quod iis regno pulsis non posset in eo consistere. Sed nec ita mendacium adorinabant, ut homini acuto verum appareret; nec se dolli conscientiū indicauit, sed mora quærendi quo se reciperet, illos tam-

^{11.}
Duo illic
bapt. eorum
alter sanita-
tem recip.

diu circumduxit, quoad denique non dissimulanter ab iis pulsus est. Vrgente commodum Gubernatoris Sciaochinensis ex aula reditu, qui & ipse tam denso attonitus ad Ruggerium concursu, incitatiusque ab consanguineis Lincitani, iussit illū Cantonem remigrare; tenuere insuper eundē Lincitauum tam olim amicum, & beneficium, eiusmodi literis, ut nec adiri iam à nobis veller; nec in diplomatis quibus domum nostram & templum munierat, nec in Geographica Rieci tabula nomen suum extare. Sciaochinum reuersus Ruggerius Almeidam Macaum remisit, quod peregrinationis impetrasset coimeum, non domus inquilinum, & ne inimicis Sinarum oculis nostrorum illic afficeret numerus, comitatum ipse libenter accepit ad interiores regno Prouincias; eò ipsi sat vili pretio diploma curatum est à Tansio, Lincitani necessario, ut in Prouincia Quanciensi templum viseret, magno Sinarum yndique affluu & religione celebratum. Profectus itaque spe nouæ stationis procul alicubi ab infensissima Cantoniensi Prouincia figenda. Quælinum peruererat Prouinciae urbem primariam, ubi de stirpe regia, Rex titulo tenus imperabat; eus gratiam munere aliquo ratitatis iuvis cap- tans reiequus est à custodibus eunuchis ut homo agrestis, qui Regum aditus nescisset tentari non prius oportere, quam faciliores exploras- set, quare Mandarino, & Prouincia Proregi coactus se sistere, ini- quo vultu & animo ab iis exceptus est, iussuque excepto itinere quam- priuūm pergere, seque vrbe auferre: hinc regressus ad Regem, indu- quaque in capacem aulam, ab eo visus est, sed prope iuviso ex clathra densè fenestella spectante; accepit quoque Rex ab eo munus nouitate una grarissimum, idque illi argento sanè liberali depositum. Quin & Eunuchus qui argenti lamellas ad eum detulit, sive illius af- fatus captus, seu cupiditate rerum longinquarum, quibus deinde refe- rendis Regem oblectaret, eum ad cenam adhibuit: quibus Prorex per exploratores sigillatim perspectis & suspicionibus æltuans, Puccnio mandat summo Prouinciae Ministro, eum vrbe pellat, extruditurque extra portas à satellitibus mortem comminatis, si occulē aut palam pedem unquam in eas immitteret. Sed is quem dixi Eunuchus, huma- nitate exhibita nequaquam abstitit; apertas illi & solennes ab Rege domino suo obtinuit literas, ad Ministros Pasciu ditionis suæ oppido in Prouincia Huguanensi, quibus imperabat illum & excipi, & sum- ptu publico tamdiu ali, quandiu illic hætere libuisset. Erat illic iter dierum viginti, & magnis animis eo pertendebat, ut illud oppidum pedetentim, Pechino denique mutaret, ciuitatisque ius, peregrinitate abolita, ab Imperatore impetraret. Sed fortia magis quam tutu consilia P. Sandes qui Sciaochini præterat abruptit, & post quadrimestre Pa- sciu exactum eum reuocauit.

Sciaochini de more inter hominum odia & amorem, aduersis & prosperis iactabamus. Proregis Scriba homo sceleratissimus diem Rie- cio dixit quasi Plagiaro, qui tres Sinas clam raptos Macaum venden- dos

^{13.}
Quanciensi.
P. ou frusta
adit Rugg.

^{14.}
Expellitur,
Sciaochinū
redit.